

Lietuvos Respublikos Vyriausybės Kanceliacija

Lietuvos Respublikos Ekonomikos ir inovacijų ministerija

Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerija

Lietuvos Respublikos Finansų ministerija

Gerbiamieji,

- (1) Šiuo raštu verslo bendruomenė, atstovaujama asociacijos „Investor's forum“ ir Lietuvos pramoninkų konfederacijos, norėtų išreikšti susirūpinimą dėl paramos verslui, kuri bus skiriama pagal ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę „*Naujos kartos Lietuva*“¹ (toliau – **Planas**). Paramos skirstymo principai turi esminių trūkumų, kurie turės poveikį **visam su daugiabučių renovacija susijusiam** verslui ir kliudys Lietuvai įgyvendinti su aplinkos apsauga siejamus įsipareigojimus Europos Sąjungai. Atitinkamai, verslo bendruomenė prašo šiuos trūkumus pašalinti.
- (2) Konkrečiai, vienas iš esminių Plano komponentų yra nukreiptas į *Žaliąją Lietuvos transformaciją*, kuri bus vykdoma įgyvendinant reformą „*Spartesnė pastatų renovacija ir tvari urbanistinė aplinka*“.
- (3) Plane konstatuojama, kad dabartiniai daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos tempai neatitinka valstybės poreikių. Modernizacija vykdoma jau 15 metų, tačiau modernizavimo sparta yra nepateisinamai maža. Valstybės kontrolės skaičiavimais, nedarant jokių pokyčių, modernizavimui užbaigti gali prireikti ir 100 metų².
- (4) Šiai problemai spręsti Plane numatoma visa eilė reguliacinių, organizacinių bei investicinių priemonių, kurių galutinis tikslas – „*padidinti pastatų renovacijos proceso greitį išnaudojant*

¹ https://finmin.lrv.lt/uploads/finmin/documents/files/Naujos%20kartos%20Lietuva_2021_05_14.pdf

² Plano 122 psl.

skaitmenizuotos **serijinės pastatų renovacijos pranašumas**, <...> skatinant klimatui ir **aplinkai palankią** statybos **sektoriaus ir produktų transformaciją**³.

- (5) Viena iš priemonių, kuri leidžia (i) padidinti renovacijos greitį bei (ii) transformuoti statybos sektorių ir produktus – parama verslui **sudarant prielaidas sukurti gamybinius pajėgumus, kurie šiai dienai Lietuvoje neegzistuoja**. Plane nurodoma, kad parama bus teikiama tik tokiems gamybiniam pajėgumams plėtoti, kurie leidžia pasiekti reformos tikslus.
- (6) Planuojamas paramos priemonės apibūdinama Plano 2.6 skyriuje pateiktas 4-osios valstybės intervencijos priemonės aprašymas. Čia nurodoma, kad valstybė skatins gamybinių pajėgumų sukūrimą, kuris tenkina šiuos kriterijus:
 - (i) pastatų renovacija turi būti vykdoma naudojant standartizuotas konstrukcijas (sienų skydus);
 - (ii) šios standartizuotos konstrukcijos turėtų būti pagamintos iš organinių medžiagų;
 - (iii) standartizuotų konstrukcijų gamyba turėtų būti vykdoma automatizuotose gamyklose.
- (7) Lietuvos požiūriu tokios investicijos leidžia pasiekti visus renovacijos tikslus. Renovacijos *greitis* didinamas naudojant automatizuotus procesus ir mažinant darbų atlikimo sezoniškumą (nes didžioji dalis darbų atliekama gamykloje ir nepriklauso nuo oro sąlygų). *Efektivumas* (laiko ir kaštų prasme) pasiekiamas išnaudojant masinės gamybos privalumus – standartizaciją, automatizaciją, standartizuotus procesus, tiekimų optimizavimą. *Kokybė* pasiekama įgalinant automatizuotą kokybės kontrolę. *Aplinkosaugos tikslai* pasiekiami minimizuojant atliekas, optimizuojant tiekimą ir, be abejo, naudojant organines medžiagas standartizuotų konstrukcijų gamybai.
- (8) Siekiant paskatinti aukščiau nurodytų gamybinių pajėgumų sukūrimą, kurie šiai dienai neegzistuoja, Planas numato ir tam reikiamas finansines priemones. Plane nurodoma, kad Lietuva ketina skirti **50 mln. EUR** biudžetą, siekiant padėti verslui tokius pajėgumus sukurti. Šiuo tikslu iki 2021 m. IV ketvirčio Lietuva ketina suderinti su Europos Komisija tam skirtą valstybės pagalbos schemą⁴.
- (9) Verslo bendruomenės nuomone, Lietuva padarė labai išmintingą bei apdairią išvadą, kad reformos tikslų pasiekti nėra įmanoma be verslo dalyvavimo – vietinių gamybos pajėgumų, kurie galėtų išnaudoti masinės, standartizuotos ir automatizuotos gamybos pajėgumus, renovacijai panaudojant organines medžiagas.
- (10) **Nepaisant to, daugiabučių renovacijos reformos plane liko esminių trūkumų dėl kurių reformos tikslai gali likti neįgyvendinti. Žemiau paaiškiname keliamą problemą ir prašome ją pašalinti.**
- (11) **Kartu atkreipiame dėmesį, kad gamybinių pajėgumų egzistavimas (sukūrimas) yra esminė prielaidą visam pastatų renovacijos procesui. Taip yra todėl, kad Lietuvos rinkoje nesant daugiabučių renovacijai reikiamų medžiagų arba jas tiekiant su**

³ Plano 121 psl.

⁴ Plano 138 psl.

apribojimais, negalės būti vykdomi ir renovacijos darbai išnaudojant visą Lietuvos statybų sektoriaus potencialą.

1. Verslo keliami problema

- (12) Plano 2.6 skyriuje aprašant valstybės intervencijos priemonę „*Pastatų renovacijos procesą greitinančių statybos produktų ir paslaugų pasiūlos skatinimas*“ yra nurodoma, kad parama bus skiriama tik smulkaus ir vidutinio verslo subjektams.

„<...> Šios reformos krypties įgyvendinimas yra Valstybės pagalbos teikimas smulkaus ir vidutinio verslo subjektams. Valstybės pagalbos schema, atsižvelgiant į Europos Komisijos 2014–2020 regioninės valstybės pagalbos gaires (2013/C 209/01), bus parengta iki 2021 m. IV ketv. pabaigos ir pradėta jos notifikavimo procedūra. Tikslinės grupės yra statybų sektoriaus įmonės, medienos pramonės, apdirbamosios pramonės, komplektavimo pramonės gamybos įmonės, atitinkančios MVĮ įmonės statusą ir šių įmonių dirbantieji. <...>“

- (13) Verslo bendruomenei suprantamas valstybės siekis skatinti mažų ir vidutinių įmonių (toliau – **MVĮ**) plėtrą, bet tuo pačiu, konkrečios reformos kontekste, reikalavimas skirti paramą tik mažoms ir vidutinėms įmonėms nesudaro prielaidų realizuoti pastatų renovacijos reformos sėkmingai.
- (14) Šiuo atžvilgiu reikia atkreipti dėmesį, kad valstybė siekia Lietuvoje sukurti tokius gamybinius pajėgumus, kurie leistų renovuoti per metus apie 1000 daugiabučių⁵. Siekiant patenkinti tokio masto poreikius, išlaikant aukščiausią kokybę bei patiriant mažiausius kaštus, valstybė Plane kalba apie *automatizuotas* gamyklas, kurios geba išnaudoti visus *masinės gamybos* privalumus gamindamos produktus, kurių Lietuvoje dar niekada nebuvo sukurta. Atitinkamai, siekiant reformos tikslų, verslui būtina pasiekti *masto* ekonomiją, sukurti *naujas* ir *efektyvias* tiekimo grandines, įsigyti ir sukurti pasaulyje naujas *technologijas* bei įdiegti automatizuotus procesus. **Dėl objektyvių priežasčių to pasiekti MVĮ statusą turintiems subjektams būtų labai sunku, o greičiausiai – ir neįmanoma.**
- (15) Gaudamas dalinį valstybės finansavimą, MVĮ statusą turintis subjektas pirmiausiai susidurtų su esmine problema – prieiga prie išorinio finansavimo ir galimybe finansuoti likusią projekto dalį nuosavomis lėšomis (kuris reikalaujamas visais paramos skyrimo atvejais). Prieiga prie išorinio finansavimo (tiksliau, - jos ribotumas) veiksmingai riboja MVĮ statusą turinčių subjektų ambicijas sukurti bent kiek didesnius gamybinius pajėgumus, kurių reikia valstybės projektuojamiems renovacijos mastams.
- (16) Ir net jeigu tai pavyktų, MVĮ statusą turintis subjektas neturėtų bent vieno esminio komponento leidžiančio išlikti versle *rinkos sąlygomis* (be valstybės paramos) – *masto ekonomijos*, kuria disponuoja didieji užsienio šalių gamintojai. Tai reiškia, kad pasibaigus valstybės paramai, toks subjektas tiesiog nustotų egzistuoti, o valstybės parama neturėtų ilgalaikio poveikio – Lietuva ir toliau neturės vietinių gamybos pajėgumų, nekalbant apie tai, kad Lietuva praleis unikalią galimybę sukurti verslą, galinti eksportuoti produktus į užsienio šalių rinkas.

⁵ Plano 27 psl.

- (17) Siekiant suprasti keliamos problemos esmę verta prisiminti, kad MVĮ statusas suteikiamas tik tokioms įmonėms, kurios tenkina visus tris kriterijus: (i) įmonėje dirba iki 250 žmonių; (ii) metinė apyvarta sudaro iki 50 mln. EUR, balansas sudaro <43 mln. EUR⁶. Šie rodikliai vertinami įmonių grupės mastu.
- (18) Siekiant suprasti šių kriterijų prasmę apdirbamosios pramonės sektoriuje galime pateikti UAB „Vilniaus baldai“ pavyzdį. Šios įmonės balansas 2020 m. sudarė 83 mln. EUR, pardavimo pajamos – 73 mln. EUR, o bendrovėje dirbo 780 darbuotojų⁷. Tai yra technologiškai pažengusi, tačiau nėra didžiausia ar kuo nors ypatinga Lietuvos apdirbamosios pramonės įmonė. Nepaisant to, „Vilniaus baldai“ yra maždaug dvigubai didesnė (o pagal darbuotojų, – netgi trigubai) už MVĮ įmones, kurias planuojama pasitelkti pagal NKL nuostatas **siekiant paspartinti renovaciją iki 1000 namų per metus**.
- (19) Šiuo atveju „Vilniaus baldai“ yra absoliučiai hipotetinis pavyzdys, kuris nurodomas siekiant iliustruoti problematiką. Visgi jis labai gerai parodo, kad valstybės bandymas pasiekti proveržį stringančiuose renovacijos procesuose pasitelkiant tik MVĮ statusą turinčių įmonių gamybinius pajėgumus sukuria fundamentalią problemą dėl kurios visais kitais atžvilgiais išmintinga reforma greičiausiai nebus įgyvendinta sėkmingai.
- (20) Nesiimant jokių veiksmų praradimai bus jaučiami visuose renovacijos procesuose: (i) Lietuva nesukurs konkurencingo verslo gebančio eksportuoti; (ii) Lietuva importuos renovacijai reikiamas standartizuotas konstrukcijas (nes gamybinius pajėgumus turinčios MVĮ nesugebės jų pasiūlyti tiek, kiek reikia); (iii) dėl transportavimo kaštų ir nepasiektos masto ekonomijos renovacijos darbų kaina (kuri bus dengiama iš to paties NKL plano lėšų) bus gerokai didesnė; (iv) statybos sektoriaus įmonės negalės vykdyti renovacijos pilnai išnaudodamos savo potencialo (darbų bus atliekama mažiau, o jų sparta bus mažesnė dėl poreikio įvežti konstrukcijas iš kitų šalių); (v) Lietuvos tikslas renovuoti 1000 daugiabučių per metus bus nerealizuotas; (vi) Lietuva nepasieks Europos Sąjungos nustatytų su aplinkos apsauga susijusių įsipareigojimų.
- (21) **Atsižvelgdama į tai, verslo bendruomenė prašo pakoreguoti Planą ir/arba planuojant konkrečias valstybės pagalbos priemones atsisakyti nuostatos, kad valstybės paramos priemonės yra skiriamos tik MVĮ statusą turinčioms įmonėms.**
- (22) Siekiant aiškumo pastebėtina, kad „Vilniaus baldai“ pavyzdys teikiamas atsižvelgiant į tai, kad „Vilniaus baldai“ akcijos yra listinguojamos „Nasdaq“ akcijų biržoje, todėl jos finansiniai duomenys yra maksimaliai patikimi bei skelbiami viešai. Visgi mums nėra žinoma, ar „Vilniaus baldai“ turi interesą prisidėti prie renovacijos procesų reformos kurdama tam reikiamus gamybinius pajėgumus.
- (23) Siekiant palengvinti sprendimų priėmimą žemiau pateikiame išsamią analizę patvirtinančią, kad apribojimas skirti paramą didelėms įmonėms buvo nustatytas išimtinai Lietuvos institucijų sprendimu. Atitinkamai, tik Lietuvos institucijos gali tokius apribojimus ir panaikinti

⁶ http://publications.europa.eu/resource/cellar/79c0ce87-f4dc-11e6-8a35-01aa75ed71a1.0012.03/DOC_1

⁷ <https://www.vilniausbaldai.lt/investuotojams/finansines-ataskaitos/>

2. Draudimo skirti valstybės pagalbą didelėms įmonėms nėra Europos Sąjungos valstybės pagalbos taisyklėse

- (24) Plano 125 psl. nurodoma, kad reformos tikslais kuriama valstybės pagalbos schema bus grindžiama regioninės pagalbos išimtimi. Nurodoma, kad Lietuva ketina 2021 m. IV ketvirtyje derinti su Europos Komisija valstybės pagalbos schemą, kurios teisinį pagrindą sudarys Europos Komisijos 2014–2020 regioninės valstybės pagalbos gaires (2013/C 209/01).
- (25) Šiame kontekste norėtume atkreipti dėmesį, kad prasmė *individualiai* suderinti pagalbos priemones su Europos Komisija atsiranda tik tuomet, kai: (i) valstybė siekia skirti valstybės pagalbą investicijoms viršijančioms 100 mln. EUR; (ii) valstybės siekiamos suteikti paramos dydis viršija 30 mln. EUR vienam subjektui (kalbant apie investicijas ne Vilniaus regione nuo 2022-01-01). Įvertinus tai, kad Plane valstybė yra nusimačiusi skirti verslui bendrą dydžio 50 mln. EUR biudžetą, galima daryti prielaidą, kad tokių ketinimų valstybė neturi.
- (26) Tai reiškia, kad valstybė gali sukurti valstybės pagalbos schemą, kurios veikimas grindžiamas valstybės pagalbos bendrosios išimties reglamento [651/2014](#) (toliau – **GBER**) nuostatomis *inter alia* apibrėžiančiomis regioninės pagalbos išimties sąlygas. Regioninės investicinės pagalbos taikymo sąlygas apibrėžia GBER 14 str. Analizuojant išimties sąlygas galima pastebėti, kad didelėms įmonėms yra taikomos papildomos regioninės pagalbos teikimo sąlygos lyginant su MVĮ statusą turinčiais subjektais (pvz. GBER 14 str. 3 d.). Kita vertus, draudimo teikti valstybės pagalbą didelėms įmonėms, toks koks numatomas Lietuvos pasitvirtintame Plane, nėra. Analogiško draudimo nėra ir Plano 125 psl. įvardintose gairėse.
- (27) Tai reiškia, kad valstybės pagalbos teikimas tik MVĮ statusą turinčioms įmonėms nėra kildinamas iš valstybės pagalbos taisyklių. Tai yra griežtesnis Lietuvos, savanoriškai nusistatytas, apribojimas.

3. Draudimo skirti valstybės pagalbą didelėms įmonėms arba poreikio įgyvendinti renovacijos tikslus pasitelkiant tik MVĮ statusą turinčius subjektus, nėra ES Tarybos teikiamose rekomendacijose Lietuvai

- (28) Lietuvos patvirtintas NKP planas yra grindžiamas *inter alia* rekomendacijomis, kurias 2019⁸ ir 2020⁹ m. Europos Sąjungos Taryba pateikė Lietuvai dėl 2020 ir 2019 m. nacionalinių reformų darbotvarkių bei stabilumo programų¹⁰. Atitinkamai, analizuojant Plane atsiradusio apribojimo tikslingumą galima kelti prielaidą, kad tokią rekomendaciją Lietuva gavo iš Europos Sąjungos. Visgi, tokią prielaidą leidžia atmesti Tarybos pateiktų rekomendacijų analizė.
- (29) Analizuojant Lietuvai pateiktas rekomendacijas galima pastebėti, kad Taryba siūlo Lietuvai skatinti *efektyvias* investicijas, kurios galėtų padėti spręsti aplinkos apsaugos problemas (*inter alia* renovuoti pastatus). Tačiau rekomendacijose nėra nieko, kas galėtų sudaryti prielaidą manyti, kad sprendama nepakankamos renovacijos spartos problemas Lietuva turėtų skatinti tik investicijas, kurias įgyvendina MVĮ.

⁸ 2019-07-09 Tarybos rekomendacija dėl 2019 m. Lietuvos nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2019 m. Lietuvos stabilumo programos (2019/C 301/15)

⁹ 2020-05-20 Tarybos [rekomendacija](#) dėl 2020 m. Lietuvos nacionalinės reformų darbotvarkės su Tarybos nuomone dėl 2020 m. Lietuvos stabilumo programos (COM/2020/515 final)

¹⁰ NKP 88-89 psl.

(30) Teikdama 2019 m. [rekomendacijas](#) Lietuvai Taryba pastebėjo, kad Lietuva yra priklausoma nuo energetinių resursų importo, todėl Lietuvai buvo siūloma daugiau investuoti į energijos vartojimo efektyvumą. Tarybos nuomone tai padėtų vystyti „žaliajai ekonomikai“ (preambulės 15 p.). Visgi 2019 m. Tarybos rekomendacijose nėra jokių rekomendacijų, susijusių su poreikiu skirti išskirtinį dėmesį mažoms ir vidutinėms įmonėms.

(31) Savo ruožtu, 2020 m. [rekomendacijose](#) aiškiai matomi Europos Sąjungos žaliojo kurso siekiami tikslai. Taryba išreiškė susirūpinimą menka Lietuvos pažanga aplinkosaugos srityje bei paskatino imtis efektyviausių priemonių susidariusioms problemoms spręsti. Rekomendacijų preambulės 22 p. Taryba apibrėžė su verslo skatinimu ir pastatų renovacija susijusius iššūkius bei pasiūlymus taip:

(i) Siekiant paskatinti ekonomikos atsigavimą, Taryba rekomendavo Lietuvai skatinti *privačias investicijas* (neišskiriant MVĮ):

*„<...> siekiant paremti ekonomikos atsigavimą, bus svarbu paankstinti brandžių viešųjų investicinių projektų įgyvendinimą ir **skatinti privačias investicijas** <...>“;*

(ii) Taryba išreiškė susirūpinimą Lietuvos energijos vartojimo efektyvumo pasiekimais. Pastebėta, kad Lietuva nuo 2010 m. nepadarė jokios pažangos mažinant šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą, o Lietuvos išteklių našumo rodiklis yra vienas mažiausių visoje ES.

„<...> Kiek tai susiję su žaliaja pertvarka, visas Lietuvoje išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis nuo 2010 m. beveik nepakito. Lietuvos išteklių našumo rodiklis yra vienas mažiausių ES <...>“

(iii) Siekiant išspręsti šias problemas Taryba rekomendavo įgyvendinti priemones susijusias su energijos vartojimo efektyvumo didinimu, konkrečiai paminint pastatų renovaciją. Savo ruožtu, privačios investicijos, prisidedančios prie šių tikslų, nurodomos kaip priemonės, kurios gali padėti sumažinti poveikį aplinkai, paskatinti ekonomikos augimą ir kartu, – padėti tvariam ekonomikos augimui po pandemijos.

*„Pagal Lietuvos nacionalinį energetikos ir klimato srities veiksmų planą sumažinti ekonomikos priklausomybę nuo iškastinio kuro labai padėtų **pastatų energinio naudingumo didinimas** pasinaudojant **energijos vartojimo efektyvumo** ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos sprendimais <...>. Tikslinės viešosios ir **privačiosios investicijos**, kuriomis siekiama spręsti šias problemas, ir kitos investicijos, darančios didelį poveikį aplinkai ir sveikatai, gali skatinti ekonomikos augimą bei atsparumą ir padėti užtikrinti tvarų atsigavimą po krizės. Jau suplanuotos investicijos, pavyzdžiui, **pastatų renovacijos** <...> srityse, leidžia greitai nustatyti projektus, kurių įgyvendinimas galėtų būti paankstintas ir kurie prisidėtų prie ekonomikos atsigavimo. <...>“*

Aukščiau nurodytų problemų kontekste Taryba pateikė Lietuvai tris rekomendacijas, kurių viena kalba apie Lietuvos paramą verslui:

*“3. Palaikyti įmonių, visų pirma mažųjų ir vidutinių įmonių ir j eksportą orientuotų sektorių, likvidumą. Siekiant paremti ekonomikos atsigavimą, <...> skatinti **privačias investicijas**. Investicijas sutelkti į žaliąją ir <...> pertvarką, visų pirma, į <...> švarią ir efektyvią energijos gamybą bei **vartojimą** <...> <...>. Skatinti technologines inovacijas mažosiose ir vidutinėse įmonėse*

- (32) Analizuojant Tarybos 2020 m. rekomendacijas aiškiai matyti, kad Lietuva turėtų skatinti privačias investicijas: (i) prioritetą skiriant sektoriams orientuotiems į eksportą; bei (ii) investicijoms, prisidedančioms prie efektyvaus energijos vartojimo. Šiuo atžvilgiu pastebėtina, kad pagalba mažoms ir vidutinėms įmonėms yra minimas kaip vienas iš Tarybos rekomenduojamų prioritetų Lietuvai. Visgi Tarybos rekomendacijose nerasime nieko, kas leistų teigti, kad Lietuva turėtų skatinti tik tokias investicijas, kurias įgyvendina mažos ir vidutinės įmonės.
- (33) Savo ruožtu, kalbant apie pastatų renovaciją, Tarybos rekomendacijos preambulės 22 p. yra aiškiai nurodoma, kad pastatų renovacija yra siekiama išspręsti aplinkos apsaugos problemas, kuriose Lietuva nėra padariusi jokios reikšmingos pažangos nuo 2010 m. Apibrėžiant šias problemas bei nurodant rekomenduojamus sprendimų būdus, pagrindinis vaidmuo skiriamas investicijoms, kurios galėtų *efektyviausiai* spręsti klausimą. Kita vertus, Taryba nenurodo, kad tokios investicijos yra prasmingos ir remtinos tik tokiais atvejais jeigu jas įgyvendina mažos ir vidutinės įmonės. Tarybos rekomendacijoje poreikis skatinti konkrečiai MVĮ yra apibrėžiamas kalbant tik apie įmonių likvidumo palaikymą pandemijos kontekste (preambulės 20 p.), kas yra labai skirtinga problema nuo investicijų, kurios gali prisidėti prie aplinkosaugos problemų sprendimo, skatinimo.

4. Ydingas paramos verslui modelis nesudarys prielaidų įgyvendinti Aštuoniolikos Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos

- (34) Plano 125 psl. yra taikliai pastebima, kad renovacijos spartą įmanoma padidinti tik su verslo pagalba. Turi egzistuoti vietiniai gamybos pajėgumai, kurie leistų išnaudoti *masto ekonomijos* teikiamus privalumus: automatizaciją, optimizuotas tiekimo grandines, standartizaciją ir t.t.. Plane nurodoma, kad perkėlus didžiąją renovaciją dalį į gamyklas bus galima sumažinti renovacijos darbų sezoniškumą, o renovacijos tempai turėtų padidėti *mažiausiai* tris kartus (t.y. iki 3-5 mėnesių, nuo dabartinių 9-15 mėnesių).
- (35) 2020-12-11 patvirtintoje Aštuoniolikos Lietuvos Respublikos programoje taip pat kalbama apie renovaciją. Programos 157.5 nurodo, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė užtikrins 1000 renovuotų daugiabučių per metus.

„157.5. Renovacijos banga – 1 000 renovuotų daugiabučių per metus. Atnaujinsime mūsų miestus ir miestelius, įgyvendindami Europos naujojo bauhauzo iniciatyvą. Sukursime finansines ir reguliacines viešųjų pastatų, kvartalinės renovacijos, paveldotvarkos ir restauracijos paskatas. <...>

- (36) Kaip minėta, MVĮ statusas suteikiamas subjektui, kai: (i) įmonėje dirba iki 250 žmonių; (ii) metinė apyvarta sudaro iki 50 mln. EUR, o balansas sudaro <43 mln. EUR¹¹. Kadangi

¹¹ http://publications.europa.eu/resource/cellar/79c0ce87-f4dc-11e6-8a35-01aa75ed71a1.0012.03/DOC_1

apdirbamoji pramonė yra imli kapitalui ir darbo jėgai, apdirbamosios pramonės įmonėse šie kriterijai yra viršijami labai nesudėtingai. Tai leidžia be jokios gilesnės analizės konstatuoti, kad 1000 daugiabučių per metus renovuoti pasitelkiant tik tokius subjektus, kurie tenkina MVĮ kriterijus, yra objektyviai neįmanoma. Reformai pasitelkiami subjektai neturės nei patirties, nei technologijų, nei masto ekonomijos teikiamų pranašumų. Ir tuo pačiu kyla reikšmingų abejonų ar MVĮ subjektas gavęs dalinį valstybės finansavimą sugebės pritraukti likusią kapitalo dalį finansų rinkose tam, kad sukurtų bent kiek reikšmingesnius gamybinius pajėgumus.

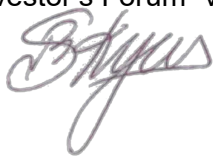
- (37) Atsižvelgiant į tai galima teigti, kad nepašalinusi valstybės paramos apribojimų Aštuonioliktoji Lietuvos Respublikos Vyriausybė neturi galimybės pasiekti programos 157.5 p. deklaruotų tikslų. Renovacijos reformos pagrindą sudarantys gamybiniai pajėgumai paprasčiausiai neegzistuos. Savo ruožtu, medžiagų trūkumas natūraliai ir reikšmingai atsilieps visam Lietuvos statybos sektoriui, kuris negalės realizuoti savo pilno potencialo vykdydamas renovacijos darbus.

- (38) Aukščiau išdėstytų argumentų pagrindu šio rašto rengėjų atstovaujama verslo bendruomenė **prašo** pakoreguoti Planą ir/arba planuojant konkrečias valstybės pagalbos priemones atsisakyti nuostatos, kad valstybės paramos priemonės vykdančią reformą „*Spartesnę pastatų renovacija ir tvari urbanistinė plėtra*“¹² yra skiriamos tik MVĮ statusą turinčioms įmonėms.
- (39) Verslo bendruomenė nemato jokių teisinių priežasčių, kodėl tokia parama negalėtų būti skiriama ir didelėms įmonėms. Savo ruožtu, bandymas įgyvendinti pastatų renovacijos reformą pasitelkiant tik MVĮ statusą turinčius verslo subjektus, sudarys objektyvią ir esminę kliūtį realizuoti Vyriausybės programoje ar Plane apibrėžtus tikslus – renovuoti 1000 daugiabučių per vienerius metus, taip įgyvendinant su aplinkos apsauga susijusius Lietuvos įsipareigojimus Europos Sąjungai.

Pagarbiai,

Asociacijos „Investor’s Forum“ vykdomoji direktorė

Rūta Skyrienė

Lietuvos pramonininkų konfederacijos generalinis direktorius

Ričardas Sartatavičius

¹² Plano 121 p., 2.6 skyrius.